

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Viator Christianvs Recta Ac Regia in coelum Via tendens

Soliloquium Animæ. Vallis Liliorum. De Tribus Tabernaculis. Gemitus & suspiria animæ pœnitentis, seu de Vera Compunctione Cordis. Cohortatio ad Spiritualem profectum

Thomas <von Kempen>

Coloniae Agrippinae, 1682

XXI. De claro intellectu sacræ Scripturæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53320](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53320)

satis, tu autem in gravissimis crebrius offendisti.

Patienter ergo dolores infirmitatum sustine, & te derelictum interdum ab hominibus gaude, ut cum Lazaro merearis cœlestis regni januam introire.

CAP. XXI. *De claro intellectu sacra Scriptura.*

Psal. 118.

Declaratio sermonum tuorum illuminat, & intellectum dat parvulis.

Vfus S. Scripturae quis.

Quaecumque in lege veteri & nova scripta sunt, ad doctrinam animæ nostræ scripta sunt; ut Deo fideliter serviamus, odiendo malum, & adhærendo Deo, Summo Bono, corde puro, integro, & perfecto, hic & in futuro.

Ad intelligentiã ejus quo modo perveniendum.

Quæ igitur ignoras, humiliter quære; & quæ non bene intelligis pete reverenter à doctioribus tibi declarari. Nam declaratio sermonum Dei illuminat corda parvulorum.

Si non potes adhuc altiora capere, tunc parva cum parvulis discite, sicut Dominus Jesus dicit:

Matt. 18.

Sinite parvulos venire ad me, talium est enim regnum cœlorum.

Quæ

exc
tar
cto
se
do
no

du
fac
me
stu
ne
do

lib
do
te.

ria
M
S
fa
di
fo

e
e
fu
r

Quæ ergo intellectum tuum
excedunt, noli temere perscru-
tari; sed omnia hæc Spiritui san-
cto committe, & firmiter vera ef-
se crede; quia Spiritus sanctus
doctor est omnis veritatis, &
non potest testis esse falsitatis.

Quòd multi habent multa
dubia, non est culpa nec vitium
sacrae Scripturae; sed cæcitas
mentis eorum, & negligentia
studii in sacris libris, qui conti-
nent æternæ salutis necessaria
documenta.

Igitur canonicas Scripturas
libenter lege, & expositiones
doctorum cum diligentia adver-
te, & intelligere stude.

Nec tamen propter diligen-
tiam studii, est ab oratione &
Missarum celebratione cessandū.
Sæpè enim in oratione et in Mis-
sa, multa secreta devotis pan-
duntur, quæ pomposis et curiosis
scrutatoribus occultantur.

Prodest autem valde parvulis
et rudibus, cum simplicia verba
eis proponuntur; nocent verò
subtilia, attamen juvant, si obscu-
ra dicta explanantur.

Dubia
circa eam
unde o-
riantur.

Lege eam
sedulo.
sed sine
orationis
dispen-
dio.

Ruminā-
do ejus
dulcedo
percipi-
tur.

Et qui diligenter ad lectiones
in choro & refectorio adver-
tunt, & cautius perscrutantur,
quid intrinsecus verba historiae
continent; pascuntur favo mellis
ex omni verbo Dei, quod au-
diunt & legunt.

At clarus
intelle-
ctus non
est vitæ
præsen-
tis.

Unde quamdiu homo corpo-
re mortali vivit, semper magis
addiscere potest, & ad altiora
capienda proficere, sed ad cla-
ram intelligentiam Angelorum
& Beatorum visionem non at-
tinget, donec ad æternæ beati-
tudinis gloriam Christo auxi-
liante perveniat.

3. Solidus & fortis cibus no-
cet parvulis & infirmis; mollis
cibus & tenuis potus, nutrit in-
fantes.

Sufficit
nosse ma-
gis ne-
cessaria;

Simplicia organa & moderata
cantica, dulcius sæpè resonant &
lætificant; alti clamores quasi
duratonitrua, debiles animos
magis terrent quàm recreant.

Crebra fulmina excæcant o-
culos, lux in laterna conservat a-
ciem visus.

Nocet
nimium

Profunda flumina submergunt
incaute natantes, per pontem
tran-

transeuntes evadunt pericula a-
quæ securius.

scrutari
mysteria.

Sæpè per iter planum agnus
liber transit, ubi bos fortis cadit
& rapitur, ligatur & maclatur.

Sic simpliciter credens & hu-
militer obediens, gratiam inve-
nit; & sibi confidens, perdit quod
habet. Alta extollunt leviter su-
perbos, & in fine confundunt
gloriantes.

4. Vidi simplices in oratione
ex devotione flere, & alte cla-
mantes & discantantes, nil tale
in corde sentire.

Quare hoc accidit? Quia sim-
plex & humilis Deo placere stu-
det in omni quod agit & loqui-
tur. Vox simplicis corde apud
Deum in cœlo, vox vagi cordis
& dissoluti cantoris, coram ho-
minibus in vicis & plateis civi-
tatis.

Cantum
psalmorum
cordis
amor
commen-
dat, non
vocis
clamor.

Qui sensum Psalmorum se-
riose attendit, & paulatim legit
& cantat, magnam devotionis
dulcedinem concipit.

Vere enim suavis est Domi-
nus rectis corde, qui gloriam e-
jus quærunt, non propriam lau-
dem.

Be-

Benedictus sermo ex ore loquentis & cantantis, unde compungitur cor audientis.

Te corripit
ge primum,
deinde
proximum.

5. Gallus antequam cantet, prius seipsum alis suis verberat & excitat; sic bonus frater, & devotus orator, se primum corrigere debet antequam alium increpet.

Ille bene & prudenter docet, qui à seipso incipit; & primo emendat, quod in aliis notat & reprehendit.

1. Tim. 5.
Ita faciebat
sanctus Paulus;

Sic sanctus Paulus alios instruens, humiliter se peccatorem præ aliis nominat, dicens: *Quia Iesus Christus venit in hunc mundum peccatores salvos facere: quorum primus ego sum, qui non sum dignus vocari Apostolus.*

Agnoscens se
indignum
Apostolatu.

Et quare, ô sanctissime Paule? *Quia persecutus sum Ecclesiam Dei.*

Unde ergo sanctus, & vas electionis vere digne glorificandus? Non ex meipso, non ab hominibus, sed per vocationem & revelationem Iesu Christi, à quo didicimus & humilis esse, & evangelio ejus obedire. Ni-

Ni-

Nihil boni mihi attribuo, sed quicquid egi & docui, hoc totum ei principaliter ascribo, qui me vocavit per gratiam suam ad fidem, quam prædico & servo usque ad mortem.

Nam sola gratia Dei sum, id quod sum, & gratia eius in me vacua non fuit, sed semper in me manet & manebit, donec perveniam ad eum, qui me pretioso sanguine suo redemit & salvavit.

1. Cor. 158

CAP. XXII. De magnis meritis patientiæ pro Christo.

In patientia vestra possidebitis animas vestras. Luce 21.

Quando ergo aliquis dure tibi loquitur, aut te injuste increpat, non statim irascaris, nec dure respondeas, sed tace, aut humiliter loquere, & sustine patienter, sicut fecit Jesus.

Nam accusatus à multis tacuit, & flagellatus non murmuravit.

Aut si opus est loqui & profiteri, tunc responde benigne & doce prudenter, sicut Christus dura a-lapa percussus, respondit servo

Provocatus quacumque injuria, aut sile, aut dissimula: Aut mansuete responde, Exemplo Christi.

Rr

Poa